

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Αθήνα, 6 Δεκεμβρίου 2013

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 430/2013

Γνωμοδοτών: Ανδρέας Χαρλαύτης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Αριθμός ερωτήματος: Υπ' αριθ. πρωτ. 982/22/21.10.2013 της Υπηρεσίας Ζ' Διοικητικού, της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.)

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, αν οι διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 16 του Ν. 4169/1961, αναφερόμενες σε καταβολή εφ' άπαξ αποζημιώσεως σε ανταποκριτές του Ο.Γ.Α., που προστέθηκαν με το άρθρο 17 του Ν. 2150/1993, καταλαμβάνουν συνταξιούχους δημοτικούς ή κοινοτικούς υπαλλήλους που αποχώρησαν από την υπηρεσία τους προ της 1-1-1993 αλλά άσκησαν καθήκοντα ανταποκριτή του Ο.Γ.Α. και πριν την ισχύ του νόμου αυτού αλλά και μετά την ισχύ του Ν.2676/1999.

Επί του άνω ερωτήματος η γνώμη μας έχει ως εξής:

Ι.Α. Με το άρθρο 21 του Ν. 1140/1981 προστέθηκε παρ. 12 στο άρθρο 16 του Ν. 4169/1961 ως εξής:

«12.Εις τους δήμους και τας κοινότητες εις τους οποίους δεν εδρεύουν

τοπικάί υπηρεσίαι του ΟΓΑ, αι διά κανονισμών οριζόμεναι βοηθητικάί εργασίαι χορηγήσεως των παροχών του Οργανισμού τούτου ανατίθενται υποχρεωτικώς εις υπάλληλους του οικείου δήμου ή κοινότητος, οι οποίοι ορίζονται υπό του ΟΓΑ, μετά γνώμην του οικείου δημάρχου ή προέδρου, ασκούνται δε παραλλήλως προς τα κύρια αυτών καθήκοντα.

Προκειμένον περί κοινοτήτων, εις τας οποίας δεν υπηρετούν κοινοτικοί υπάλληλοι, όργανα άσκήσεως βοηθητικών εργασιών του ΟΓΑ, ως και οι αναπληρωταί αυτών εν περιπτώσει απουσίας ή κωλύματος, ορίζονται συνταξιούχοι δημοτικοί ή κοινοτικοί υπάλληλοι ή εν ενεργεία ή συνταξιούχοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. Εν τη ενασκήσει των ανατιθεμένων εις τα περί των προηγούμενων εδάφιον πρόσωπα καθηκόντων, ταύτα υπέχουν τας ευθύνας δημοσίου υπάλληλου.

Εις τα περί των η παρούσα παράγραφος πρόσωπα καταβάλλεται αποζημίωσις οριζομένη κατά τας διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του Ν.Α/τος 1390/1973.

Τα κατά την παρούσαν παράγραφον όργανα, ως και οι κατά τας ειδικάς διατάξεις της περί ΟΓΑ νομοθεσίας προσφέροντες υπηρεσίας, κατ' εντολήν και δια λογαριασμόν του ΟΓΑ, μη υπάλληλοι αυτού, συνδέονται μετά του Οργανισμού τούτου δια σχέσεως παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, δικαιούμενοι εξ αυτού μόνον εις απόληψιν αποζημιώσεως ή και εξόδων κινήσεως κατά τα εκάστοτε υπό της ισχυούσης περί ΟΓΑ Νομοθεσίας οριζόμενα».

Β. Με το άρθρο 6 του Ν. 1393/1983, η ως άνω δεύτερη περίπτωση της παρ. 12 αντικαταστάθηκε ως εξής:

«Στις κοινότητες που δεν υπηρετούν κοινοτικοί υπάλληλοι, όργανα άσκησης βοηθητικών εργασιών του ΟΓΑ καθώς και οι αναπληρωτές τους, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ορίζονται συνταξιούχοι δημοτικοί ή κοινοτικοί υπάλληλοι ή εν ενεργεία ή συνταξιούχοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. και σε περίπτωση έλλειψης αυτών, ορίζεται ο Πρόεδρος της Κοινότητας ή μέλος του Κοινοτικού Συμβουλίου, που υποδεικνύεται από τον τελευταίο, ύστερα από πρόταση του Προέδρου αυτού.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα πρόσωπα αυτά φέρουν τις

ευθύνες δημοσίου υπαλλήλου».

Γ. Με το άρθρο 17 του Ν. 2150/1993 (ΦΕΚ 98Α/16.6.1993) υπό τον τίτλο «Εφάπαξ αποζημίωση ανταποκριτών Ο.Γ.Α.» στο τέλος της ως άνω παρ. 12, ως ίσχυε προστέθηκαν εδάφια ως εξής:

«Οι δημοτικοί και κοινοτικοί υπάλληλοι, οι οποίοι απομακρύνονται καθ' οιονδήποτε τρόπο από την υπηρεσία τους μετά την 1-1-1993 και δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο, αν άσκησαν καθήκοντα ανταποκριτή του Ο.Γ.Α., δικαιούνται από τον Οργανισμό αυτόν εφάπαξ αποζημίωση, ίση με μία ετήσια πάγια αποζημίωση ανταποκριτή του Ο.Γ.Α., η οποία καταβάλλεται κατά το χρόνο της εξόδου από την υπηρεσία του, για κάθε τέσσερα (4) έτη πραγματικής απασχόλησής του ως ανταποκριτή του Ο.Γ.Α.....

Δημοτικοί και κοινοτικοί υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν εξέλθει από την υπηρεσία τους, κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος και δικαιούνται από το Δημόσιο σύνταξη, εφόσον εξακολουθούν να ασκούν καθήκοντα ανταποκριτή του Ο.Γ.Α., δικαιούνται την αποζημίωση, που προβλέπουν οι διατάξεις των δύο αμέσως προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις.

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Γ.Α. ορίζονται τα απαραίτητα για τη λήψη της αποζημιώσεως δικαιολογητικά».

Δ. Με το άρθρο 67 παρ. 3 του Ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1Α/5.1.1999), το ως άνω προστεθέν πρώτο εδάφιο του άρθρου 17 του Ν. 2150/1993 αντικαταστάθηκε ως ακολούθως:

«Οι δημοτικοί και κοινοτικοί υπάλληλοι, οι οποίοι ασκούν καθήκοντα ανταποκριτή Ο.Γ.Α., κατά τη δημοσίευση του παρόντος, δικαιούνται αποζημίωση ίση με μια ετήσια πάγια αποζημίωση ανταποκριτή Ο.Γ.Α., ανά 4ετία απασχόλησής τους, η οποία καταβάλλεται κατά το χρόνο απαλλαγής τους από τα εν λόγω καθήκοντα.

Για τον πλεονάζοντα της 4ετίας και των πολλαπλασίων αυτής χρόνο απασχόλησης, σε ακέραια έτη, καταβάλλεται ανάλογο ποσοστό αποζημίωσης.

Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει και για τους εν ενεργεία

δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν απαλλαγεί ήδη από τα καθήκοντα του ανταποκριτή του Ο.Γ.Α.».

II. Από τον συσχετισμό και την ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, ως ίσχυσαν διαχρονικώς, όσον αφορά το ζήτημα της εφ'άπαξ αποζημιώσεως αυτών που άσκησαν καθήκοντα ανταποκριτή του Ο.Γ.Α., προκύπτουν τα εξής:

Η ως άνω εφ'άπαξ αποζημίωση θεσμοθετήθηκε το πρώτον με το άρθρο 17 του Ν. 2150/1993, με το προτελευταίο εδάφιο του οποίου ορίστηκε ότι την ως άνω, το πρώτον θεσμοθετούμενη αποζημίωση, δικαιούνται και όσοι (συνταξιούχοι) δημοτικοί ή κοινοτικοί υπάλληλοι έχουν εξέλθει από την υπηρεσίας τους κατά τη δημοσίευση του Νόμου αυτού (2150/16.6.1993) υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν (ως συνταξιούχοι πλέον) να υπηρετούν τον Ο.Γ.Α., να ασκούν δηλαδή καθήκοντα ανταποκριτή.

Με το άρθρο 67 παρ. 3 του Ν. 2676/5.1.1999 αντικαταστάθηκε μόνο το πρώτο εδάφιο του άρθρου 17 του Ν.2150/1993 και η νέα ρύθμιση αναφέρεται σε μη συνταξιούχους δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους, στους οποίους δίδεται δικαίωμα απολήψεως της αποζημιώσεως, τόσο στους υπηρετούντες (εν ενεργεία υπαλλήλους) και ασκούντες καθήκοντα ανταποκριτή κατά τη δημοσίευση του νόμου, όσο και στους έχοντες απαλλαγεί από τα καθήκοντα του ανταποκριτή κατά τη δημοσίευση του Νόμου 2676/1999, αλλά ευρισκομένους σε ενέργεια δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους. Με το ως άνω αντικαθιστάμενο πρώτο εδάφιο του άρθρου 17 του Ν. 2150/1993 δεν θίγεται καθόλου το προτελευταίο εδάφιο του νόμου αυτού, που αναφέρεται σε συνταξιούχους δημοτικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους δικαιουμένους της αποζημιώσεως, εφ'όσον εξακολουθούν να ασκούν καθήκοντα ανταποκριτή Ο.Γ.Α. μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία τους. Εάν ο νομοθέτης ήθελε να αποκλείσει της αποζημιώσεως τα αναφερόμενα στο προτελευταίο εδάφιο του άρθρου 17 του Ν. 2150/1993 πρόσωπα, θα το έκανε ρητώς. Αντιθέτως, ούτε πρόθεση σιωπηρής καταργήσεως δεν προκύπτει, εισαγομένης μόνο νέας ρυθμίσεως.

Η αναφερομένη στο ερώτημα, συνταξιοδοτήθηκε ως κοινοτική υπάλληλος στις 3.12.1990, ήτοι προ της δημοσίευσης του Ν. 2150/1993 και συνέχισε να ασκεί νομίμως καθήκοντα ανταποκριτή Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέχρι 30.4.2013. Είναι σαφές ότι καταλαμβάνεται από την ισχύουσα διάταξη (προτελευταίο εδάφιο του άρθρου 17 του Ν. 2150/1993) και δικαιούται της προβλεπόμενης εφ' άπαξ αποζημιώσεως. Αντίθετη άποψη δεν στηρίζεται στις προμνησθείσες διατάξεις, τούτου μάλλον καθ' όσον, με τη νέα ρύθμιση ευνοούνται και πρόσωπα που δεν ασκούν καθήκοντα ανταποκριτή του Ο.Γ.Α. (που είναι η θεμελιωτική βάση για τη χορήγηση της αποζημιώσεως). Θα ήταν δηλαδή παράδοξο με το νόμο 2676/1999 να χορηγείται αποζημίωση σε πρόσωπα που δεν ασκούν κατά τη δημοσίευση του Νόμου (5.1.1999) καθήκοντα ανταποκριτή (πράγμα που ενδιαφέρει τον Ο.Γ.Α.) και να αποκλείονται πρόσωπα που κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού παρέχουν ακόμα υπηρεσίες στον Ο.Γ.Α..

III. Σύμφωνα με τα παραπάνω, έχω τη γνώμη ότι η πρώην ανταποκρίτρια του Ο.Γ.Α. που αναφέρεται στο ερώτημα, δικαιούται αναντιλέκτως της προβλεπόμενης από τις κείμενες διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 12 του Ν. 4169/1961 εφ' άπαξ αποζημιώσεως.-

